

Advocatenextremisme?

Citation for published version (APA):

Spronken, T. (1997). Advocatenextremisme? *Delikt en Delinkwent*, 27(7), 706-707.

Document status and date:

Published: 01/01/1997

Document Version:

Publisher's PDF, also known as Version of record

Please check the document version of this publication:

- A submitted manuscript is the version of the article upon submission and before peer-review. There can be important differences between the submitted version and the official published version of record. People interested in the research are advised to contact the author for the final version of the publication, or visit the DOI to the publisher's website.
- The final author version and the galley proof are versions of the publication after peer review.
- The final published version features the final layout of the paper including the volume, issue and page numbers.

[Link to publication](#)

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

If the publication is distributed under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license above, please follow below link for the End User Agreement:

www.umlib.nl/taverne-license

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at:

repository@maastrichtuniversity.nl

providing details and we will investigate your claim.

Advocatuur

ter-commissaris eerder gebruik dient te maken van de mogelijkheid tot het beletten van vragen ex art. 288 Sv dan van het uitsluiten van de verdediging van het verhoor. Interessant is ook dat het hof vier niveau's aanbrengt in beperkingen die aan de verdediging worden opgelegd bij het horen van anonieme getuigen:

1. Het verhoor van een naar uiterlijk en stem herkenbare getuige ten overstaan van de verdediging.
2. Het verhoor ten overstaan van de verdediging van een getuige wiens uiterlijk verborgen en/of stem ver vormd is.
3. Het verhoor van een getuige buiten het zicht van de verdediging, via een geluidslijn met een al dan niet ver vormde stem.
4. Het verhoor van een getuige buiten de aanwezigheid van de verdediging, op basis van door de verdediging opgegeven schriftelijke vragen, met de mogelijkheid van tweede en volgende vragenrondes.

Het hof stelt dat het onzeker is geworden bij de huidige stand van de Europese jurisprudentie of de vierde variant voldoende tegemoetkomt aan de rechten van de verdediging, zodat het onzeker is in hoeverre art. 226d onverkort kan worden gehandhaafd.

Of de rechter-commissaris bevoegd is tot het beletten van vragen ex art. 288 Sv is een vraag die door de hoge raad nog niet is beantwoord, zie hoge raad 19 november 1996, NJ 1997, 179 met noot van Schalken.

Het vervolghet verhaal van de anonieme getuige is nog niet ten einde.

Advocatenextremisme?

Voor al naar aanleiding van het proces in de Octopus-zaak zijn de gemoederen opgelaaid over de polarise-

ring die, mede in (of door?) de media, is ontstaan tussen het OM en de verdediging. Eind 1996 werden strafrechtadvocaten nog uitgemaakt voor gewetenloze technocraten die alleen erop uit waren hun goed betalende cliënten kost wat kost op vrije voeten te krijgen en daarbij niet schuwden gebruik te maken van iedere vormfout die ze maar konden ontdekken (Van Doorn, HP/De Tijd 20 september 1996 en 6 december 1996).

Na de bevindingen van de commissie-Van Traa hebben de leden van het OM steeds meer het gevoel dat zij terecht staan in plaats van de verdachte. De beschuldiging van de verdedigers in o.a. de Octopuszaak dat het OM zich bij de opsporing en vervolging zelf schuldig maakt aan strafbare feiten, zoals valsheid in geschrift door vervalsingen van processen-verbaal (u-bocht constructies), het als getuige weigeren op vragen antwoord te geven etc., zijn het OM in het verkeerde keelgat geschoten. Zo wilde de P-G Docters van Leeuwen niet meer samen met Spong in een forum zitten, dat door het NJB op 6 juni 1997 was georganiseerd over de strafrechtspleging en de media. Docters van Leeuwen zou alle leden van het OM hebben verboden hem als spreker te vervangen (NRC 25 mei 1997). Ook de Deken van de Orde van Advocaten werd gemobiliseerd om zijn vakgenoten in het gareel te krijgen. De Deken maande in het Advocatenblad 1997/6 in zijn openingswoord, op verzoek van het OM (NRC 8 april 1997) de strafpleiters tot matiging en vond dat advocaten die het OM betichten van leugens en strafbare feiten zich aan extremisme schuldig maken, nu volgens de Deken de kans dat dergelijke beschuldigingen juist zijn uiterst gering

is. Zowel de Nederlandse Vereniging van Strafrechtadvocaten als individuele strafpleiters (zie P.H. Bakker Schut, G. Mols en T. Spronken in *Advocatenblad* 11/1997, p. 516-520) waren niet gelukkig met 'het herderlijk schrijven' van de Deken. In de strijd om normen en waarden in het strafrecht heeft immers de advocatuur een waakhondfunctie. In de rechtszaal is een discussie over methoden van opsporing en vervolging volstrekt legitiem, ook als dit het OM niet goed uit komt. Opvallend is dat het OM niet inhoudelijk op de aantijgingen van de verdediging reageert, maar volstaat met te stellen dat dergelijke beschuldigingen gewoonweg niet geuit mogen worden.

Het laatste nieuws aan het front van deze loopgravenoorlog is het plan van het ministerie van Justitie recheurs, behorende tot de kernteams ter bestrijding van zware misdaad, een rechtbanktraining te gaan geven waarin zij leren om te gaan met de 'steeds agressievere aanpak van advocaten' zodat zij ondanks 'een spervuur van vragen van de advocatuur' bepaalde vertrouwelijke gedeelten van informatie vertrouwelijk leren te houden, aldus de Rotterdamse commissaris H.A. Jansen (*AD* 30 juni 1997). Wellicht dat de minister van Justitie daarom geen brood ziet in de invoering van de leugendetector?

European Criminal Bar Association in oprichting

Op 15 en 16 mei 1997 heeft in Straatsburg in samenwerking met de Europese Commissie voor de Rechten van de Mens een conferentie plaatsgevonden van vertegenwoordigers van strafrechtadvocaten uit lidstaten van de Raad van Europa. Het

thema van de conferentie luidde: *Human rights and the Criminal Process: Is the right of the accused to a fair trial being eroded?*

In de deelsessies zijn de navolgende onderwerpen aan de hand van een inleiding bediscussieerd: inzage en toegang tot processtukken in het vooronderzoek, observatie en het technisch af luisteren van gesprekken, de toelating van de auditu-verklaringen als bewijs en het recht op het horen van getuigen, het zwijgrecht, het recht op verdediging, onrechtmatig verkregen bewijs, de Europese samenwerking in opsporing en de betekenis daarvan voor de verdediging en de invloed van de media op het strafproces.

De conferentie is tevens gehouden om te bezien of het mogelijk is om te komen tot een oprichting van een European Criminal Bar Association en een netwerk van strafrechtadvocaten binnen Europa, waarin men elkaar kan informeren en terzijde staan met betrekking tot belangrijke ontwikkelingen bij de verdediging in strafzaken. Op de laatste dag van de conferentie is besloten tot de oprichting van een dergelijke association.

De tijdens de conferentie gepresenteerde papers en de daarop gevolgde discussie zullen worden gepubliceerd in samenwerking met de Raad van Europa.

Leugens om bestwil

De Haagse advocaat G. Spong heeft een deel van zijn professionele ervaring op schrift gesteld en gebundeld in een boek onder de titel 'Leugens om bestwil'. Het is dit jaar (1997) bij uitgeverij Balans verschenen. Het werk bevat 37 hoofdstukken en is onderverdeeld in vier delen, respec-